

Rakennusjärjestys 2026

Kooste luonnosvaiheessa saaduista lausunnoista ja mielipiteistä ja vastineet:

Lausunnon antaja:	Lausunnon sisältö:	Vastine:
Lupa- ja valvontavirasto 7.8.2026	<u>Jäsentely, määritelmät ja käsitteet</u> Rakennusjärjestysluonnoksen taustoittavat asiasisällöt, kuten määritelmät ja lakipykälät, on hyvä erottaa visuaalisesti selkeämmin rakennusjärjestyksen varsinaisesta sisällöstä, esimerkiksi Kuntaliiton mallirakennusjärjestyksessä esitetyllä tavalla. 4 § <i>Määritelmät.</i> Myös talousrakennus on hyvä määritellä. Rakennelman määritelmään on tarpeen täsmentää, tarkoitetaanko alle 10 m²:n kokorajoituksella viitata ainoastaan vajoihin vai myös muihin listattuihin kohteisiin.	Rakennusjärjestyksen rakennetta ja esitystapaa on arvioitu lausunnon johdosta. Nykyinen esitystapa on katsottu kokonaisuutena riittävän selkeäksi, eikä rakennusjärjestysehdot usta tältä osin muuteta. Lausunto huomioidaan rakennelman määritelmän osalta ja määritelmää täsmennetään alle 10 m²:n kokorajoituksen osalta. Talousrakennuksen erillistä määrittelyä ei

	15 § <i>Suunnittelutarvealueen määrittäminen.</i> Määritelmää voisi olla hyvä täsmentää yksiselitteisemmäksi. Suunnittelutarvealueiksi voi määritellä esimerkiksi Kuntaliiton mallirakennusjärjestyksen mukaisesti joko koko kunnan asemakaavoittamattoman alueen tai tietyt, liitekartalla osoitettavat alueet. 18 § <i>Rakennuskohteen sopeutuminen ranta-alueille.</i> Ranta-alueen leveyden osalta kohtaan voisi tarkentaa, että avoimilla tai vesistöön laskevilla rinteillä ranta-alue voi olla poikkeuksellisen leveä (ks. KHO 2003:30). <u>Rakentaminen</u> 17 § <i>Rakennusoikeus, rakennuskohteiden koko ja käyttötarkoitus.</i> Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että rakennusjärjestyksessä on tarpeen määritellä rakennuspaikkakohtaisesta rakennusoikeudesta (k-m² tai osuus rakennuspaikan koosta) myös muilla kuin rantaan sijoittuvilla	ole katsottu tarpeelliseksi. Suunnittelutarvealueen nykyinen määrittely on katsottu tarkoituksenmukaiseksi, eikä rakennusjärjestyshdot usta tältä osin muuteta. Ranta-alueen määritelmää täsmennetään lisäämällä maininta siitä, että avoimilla tai vesistöön laskevilla rinteillä ranta-alue voi ulottua tavanomaista etäämmälle. Asemakaava-alueen ulkopuolisille rakennuspaikoille ei ole katsottu tarkoituksenmukaiseksi asettaa yleistä rakennuspaikan pinta-alan sidottua tai kerrosalana määriteltyä
--	--	---

	asuinrakennuspaikoilla. Lisäksi myös muun kuin asuinrakentamisen rakennusoikeuden määrää on hyvä ohjata, samoin rakennusoikeuden jakautumista esimerkiksi päärakennuksen ja talousrakennusten välillä tai käyttämisestä esimerkiksi myymälätilana on hyvä täsmentää. Rakennusjärjestysluonnoksessa mahdollistetaan kahden yksiasuntoisen asunnon rakentaminen yhdelle vakituiseen asumisen rakennuspaikalle. Tämä yhdistettynä erityisesti mahdollisuuteen rakentaa sivuasunto ja täsmentämättömään enimmäisrakennusoikeuteen voi johtaa varsin merkittävään rakentamisen määrään kiinteistöä kohden. 19.1 § <i>Rakennuskohteen sijoittuminen ja korkeusasema ranta-alueilla ja muilla alavilla alueilla; Yleiset määräykset.</i> Rakennuskohteen ranta-alueille sopeutumisen määräyksiä tulee täydentää niin, että ranta-alueelle rakentamisen osalta erityistä huomiota tulee kiinnittää myös rakennusten kokoon kohdassa jo mainittujen korkeusaseman, muodon, ulkomateriaalien ja värityksen lisäksi. 4. lukuun <i>Rakentaminen ranta-alueilla</i> on hyvä linjata venevajojen rakentamisen periaatteista esimerkiksi siltä kannalta,	enimmäisrakennusoikeutta. Vastaavaa periaatetta on sovellettu Kokemäen aiemmissa rakennusjärjestyksissä, eikä sen ole havaittu aiheuttaneen ongelmia. Rakentamisen määrää on rajoitettu tarkemmin ranta-alueilla, joilla määräohjaukselle on katsottu olevan erityinen tarve. Rakennusjärjestysehdotusta ei tältä osin muuteta. Kohtaa täydennetään lausunnon mukaisesti lisäämällä rakennusten koko huomioon otettavaksi asiaksi ranta-alueelle rakennettaessa. Venevajojen rakentamista koskevat nykyiset määräykset on katsottu riittäviksi. Venevajan rakentamista ei ole katsottu tarkoituksenmukaiseksi rajata esimerkiksi rakennuspaikan
--	---	--

	onko venevajan rakentaminen sallittua mille rakennuspaikalle tahansa vai edellytetäänkö rakennuspaikalta tai hakijalta tiettyjä kriteerejä (esimerkiksi vakituinen asuminen, ammattiin liittyvä tarve tai ympäristön ominaispiirteet kuten sijainti esimerkiksi kylärannassa). Erityisesti maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön arvoalueilla on syytä harkita venevajojen sijoittumisen periaatteita. Venevaja on aina rantamaisemaan voimakkaasti vaikuttava elementti. Venevajoja on perinteisesti rakennettu kylärantoihin ryhmiksi tai esimerkiksi saman lahdenpoukaman rannoille. Ohjaamaton rakentaminen voi aiheuttaa hallitsematonta rantamaiseman muuttumista ja muuttaa rakentamisen perinnettä ja logiikkaa.	käyttötarkoituksen tai hakijan venevajan käyttötarpeen perusteella. Rakennuksen sijoittamisessa ja sopeutumisessa ympäristöön tulee noudattaa rakennusjärjestyksen ranta-alueita sekä arvokkaita kulttuuriympäristöjä ja maisema-alueita koskevia määräyksiä. Rakennusjärjestysehdot usta ei tältä osin muuteta.
	21.3 § <i>Aurinkosähköjärjestelmät.</i> Asennettaessa aurinkopaneeleita katolle on varmistettava rakenteiden kestävyys ja soveltuvuus paneelien kiinnittämiseen. Museoviranomaiselta tulee pyytää lausunto, kun kyseessä on suojeltu tai kulttuurihistoriallisesti arvokas rakennus tai alue. Rakennusjärjestysluonnoksessa luvanvaraisuudesta vapautettuja	Kohtaa täydennetään alueellisen vastuumuseon lausuntotarpeen sekä aurinkosähköjärjestelmistä aiheutuvien häiritsevien heijastusten osalta. Rakenteiden kestävyyttä ja aurinkopaneelien kiinnitystä koskevaa erillistä määräystä ei ole katsottu tarpeelliseksi lisätä rakennusjärjestykseen. Aurinkosähköjärjestelmien luvanvaraisuutta ei katsota tarpeelliseksi

	pienemmilläkin aurinkoenergiajärjestelmillä niin maahan kuin katoillekin sijoitettuina voi olla sijainnista ja ympäristön ominaisuuksista riippuen merkittäviä vaikutuksia. Voimat saattavat haitata esimerkiksi rantamaisemaa ja aiheuttaa häiritsevää heijastusta. Lupa- ja valvontaviraston näkemyksen mukaan lupaa on hyvä edellyttää myös ranta-alueella rakennusjärjestysluonnoksessa mainittujen suojeltujen tai kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja alueiden lisäksi. 38.3 § Säilytettävä puusto. Kohtaa voisi täydentää <i>Työmaalla säilytettäväksi tarkoitettu puusto ja juuristoalue sekä muu arvokas kasvillisuus on suojattava asianmukaisesti työn ajaksi.</i> <u>Maisema ja rakennettu kulttuuriympäristö</u> 16.2 § Rakennuspaikalle asetettavat vaatimukset; Selvitysvaatimukset. Kohtaa on suositeltavaa täydentää muotoon: <i>Rakennushankkeeseen ryhtyvän on selvitettävä etukäteen, soveltuuko kiinteistö rakentamiseen, kun otetaan huomioon suojelulliset, arkeologiset, kulttuurihistorialliset ja luontoarvot sekä ennusteet muuttuvista ilmasto-olosuhteista.</i> 21.3 § Aurinkosähkölaitteet, 21.4 § Julkisivuon kiinnitettävät laitteet: lämpöpumpun ulkoyksikkö, 21.7 § Kasvihuoneet ja kasvitunnelit, 21.10 § Liikuteltavat laitteet, 21.11 § Energiavarastokontti ja muuntamo, 22.2 §	laajentaa koskemaan kaikkia ranta-alueita. Kohtaa täydennetään lausunnon mukaisesti. Kohtaa täydennetään lausunnon mukaisesti. Luvanvaraisuudesta vapauttamista koskevia määräyksiä täsmennetään ja yhdenmukaistetaan siten, ettei vapauttaminen koske suojeltuja kohteita eikä 24.1 §:ssä tarkoitettuja arvokkaita kulttuuriympäristöalueita ja -kohteita. Rajaukset kootaan 21.1 ja 22.1 §:n yleismääräyksiin.
--	--	--

	<i>Asuinrakennusten terassien ja parvekkeiden lasittaminen ja 22.4 § Julkisivun ja katon värisävy ja materiaalin muutokset. Kohtia on hyvä täsmentää yhdenmukaisesti, ettei luvanvaraisuudesta vapauttaminen koske suojeltuja kohteita eikä arvokkaita kulttuuriympäristöjä ja -kohteita. Tällöin luvanvaraisuudesta vapauttaminen ei koske suojeltuja kohteita (esim. suojeltuja rakennuskohteita) tai 24.1 §:ssä Arvokkaan kulttuuriympäristöalueen ja kohteen määritelmä määritellyjä kohteita tai alueita.</i> <i>24 § Arvokkaat ja suojellut ympäristöt ja kohteet. Kohtaan on hyvä täydentää selvitysvaatimuksista esimerkiksi Kuntaliiton mallirakennusjärjestyksen tapaan: Rakennettaessa uudis- tai lisärakennus sellaiselle tontille, jonka asemakaava on ollut voimassa yli 13 vuotta, on selvitettävä tontin mahdolliset kulttuurihistorialliset arvot.</i> <i>24.1 § Arvokkaan kulttuuriympäristöalueen ja kohteen määritelmä. Luetteloon tulee lisätä myös erityislainsäädännön nojalla suojellut kohteet ympäristöineen. On myös hyvä täsmentää, että määritelmään kuuluvat</i>	Asemakaavan ikään perustuvaa yleistä selvitysvelvollisuutta ei ole katsottu tarkoituksenmukaiseksi lisätä rakennusjärjestykseen. Kulttuurihistoriallisten arvojen huomioon ottamista koskevat määräykset on katsottu rakennusjärjestysehdotuksessa riittäviksi. Rakennusjärjestysehdotusta ei tältä osin muuteta 24.1 §:n määritelmää täsmennetään lausunnon mukaisesti. Luetteloon lisätään erityislainsäädännön nojalla suojellut kohteet ympäristöineen sekä täsmennetään museoviranomaisen inventoinnissa todettujen arvokkaiden kohteiden ja alueiden määrittelyä. Luettelosta poistetaan maininta erikseen määritetyistä
--	---	--

	<i>museoviranomaisen inventoinnin yhteydessä toteamat kulttuurihistoriallisesti arvokkaat kohteet ja alueet sekä valtakunnallisesti merkittävät arkeologiset kohteet ja alueet (VARK). Luettelon lopusta voi poistaa maininnan erikseen määritetyt arvokkaat alueet ja kohteet, jos näitä ei rakennusjärjestyksessä erikseen osoiteta.</i> 24.3 § <i>Suojellun rakennuksen määritelmä.</i> Kohdassa on hyvä käydä ilmi, että kyseessä on vain esimerkkiluettelo. Esimerkiksi sisätiloissa kiinteä sisustus saattaa olla vain joiltain listassa esitetyiltä osin kulttuurihistoriallisesti arvokasta. 35.2 § <i>Rakennuksen tai sen osan purkaminen; Selvitysvaatimukset.</i> Selvitysvaatimuksia on hyvä täydentää maininnalla, että hakijan tulee tarvittaessa toimittaa selvitys myös rakennuksen kunnosta. <u>Luonnonsuojelu</u> On hyvä, että luonnonarvojen huomioiminen on nostettu rakennusjärjestyksen yleistavoitteisiin (luku 1). Luonnon monimuotoiseen huomioiminen on sisällytetty lukuun 7 (Piha-alueen rakentaminen). Lupa- ja valvontavirasto korostaa kuitenkin, että luonnonsuojelulaki ja luonnon	arvokkaista alueista ja kohteista. 24.3 §:ää täsmennetään lausunnon mukaisesti. 35.2 §:ää täydennetään lausunnon mukaisesti lisäämällä rakennuksen kunto selvitysvaatimuksiin. Merkitään tiedoksi. Luonnonarvojen huomioon ottamista koskevia määräyksiä on rakennusjärjestysehdotuksissa useissa eri kohdissa. Nykyiset muotoilut on katsottu tarkoituksenmukaisiksi rakennuspaikkojen erilaisten olosuhteiden huomioon ottamiseksi, eikä rakennusjärjestysehdotusta tältä osin muuteta.
--	---	--

	monimuotoisuuden turvaaminen koskevat kaikkea rakentamista, mukaan lukien maanmuokkaus ruoppauksissa. Rakennusjärjestysluonnoksessa on kirjattu rakennetun ja rakennettavan ympäristön luontoarvojen ja vihreyden säilyttämisestä ja synnyttämisestä (mm. pykälät 16.2, 19.1, 23, 29, 30). Rakennuspaikan rakentamisessa ohjataan rakennuspaikan luonnonmukaisuuden säilyttämistä mahdollisuuksien mukaan sekä rantavyöhykkeen kasvillisuuden säilyttämisestä pääosin. Tällaiset muotoilut (mahdollisuuksien mukaan ja pääosin) ovat liian sallivia, eivätkä turvaa luontoarvoja riittävällä tavalla. <i>29 § Luonnon monimuotoisuuden huomioiminen kaikilla rakennuspaikoilla.</i> Jotta rakentamishankkeissa huomioitaisiin luonnonsuojelulain suojelemat luontoarvot, tulisi kyseiseen kohtaan lisätä selvitysvaatimus. Lupa- ja valvontavirasto suosittelee täydentämään luonnoksen kohdan ohjetta seuraavasti: <i>Rakentamishankkeeseen ryhtyvän on Kokemäen kaupungin viranomaisen pyynnöstä selvitettävä, esiintyykö rakennuspaikalla uhanalaisia tai rauhoitettuja lajeja, luontodirektiivin liitteen IV(a) tiukasti suojeltavien lajien (esim. liito-orava ja lepakot) lisääntymis- tai levähdyspaikkoja tai luonnonsuojelulaissa määritellyjä suojeltuja luontotyypppejä.</i> <i>35.2 § Rakennuksen tai sen osan purkaminen; Selvitysvaatimukset.</i> Vastaava luontoarvojen selvitysvelvollisuus tulee	29 §:ää täydennetään lausunnon mukaisesti lisäämällä luontoarvoja koskeva selvitysvaatimus. 35.2 §:ää täydennetään lausunnon mukaisesti lisäämällä rakennuksen purkamiseen liittyvä luontoarvojen selvitysvaatimus.
--	---	---

	lisätä myös tähän kohtaan, jossa säädetään rakennuksen purkamiseen liittyvistä selvitysvaatimuksista. Purettavaksi suunnitelluissa rakennuksissa voi olla luonnonsuojelulain turvaamien luontoarvoja, kuten eri lepakkolajien lisääntymis- ja levähdyspaikkoja tai pesiviä lintulajeja, joiden toistuvasti käytössä olevat pesät ovat ympärivuotisesti suojeltuja (kuten tervapääsky). Näiden lajien selvittämisen osalta Lupa- ja valvontavirasto esittää, että rakennusjärjestyksen määräystä 35.2 § tarkennetaan seuraavasti: <i>Rakennusvalvontaviranomainen voi purkamislupaa tai purkamisilmoitusta käsitellessään vaatia hakijaa toimittamaan selvityksen rakennuksessa esiintyvistä tiukkaa suojelua edellyttävistä eliölajeista (mm. lepakkolajeista) tai toistuvasti samaa pesää käyttävistä lintulajeista.</i> Rakennusjärjestysluonnoksessa ei käsitellä haitallisten vieraslajien torjuntaa ja leviämisen ehkäisemistä. Kohdassa 30 § edellytetään asianmukaisesti, että pihan puiden ja pensaiden tulee olla luontaisia puu- ja pensaslajeja, jotka esiintyvät luontaisella levinneisyysalueella ja leviämispotentialillaan. Tämän lisäksi olisi perusteltua selkeästi kieltää vieraslajien istuttaminen piha-alueilla ja säätää, että työmaalta ei saa levitä haitallisia vieraslajeja tontin ulkopuolelle. Mitään vieraslajia, myöskään niitä, jotka eivät kuulu EU:n tai kansalliseen vieraslajiluetteloon, ei saa päästä leviämään ympäristöön (vieraslajilaki 3 §).	30 §:ää täydennetään lausunnon mukaisesti lisäämällä haitallisten vieraslajien istuttamista ja leviämisen ehkäisemistä koskeva määräys. Lintuturvallista rakentamista koskevan erillisen määräyksen lisäämistä rakennusjärjestykseen ei ole katsottu paikallisista olosuhteista johtuen tarpeelliseksi. Rakennusjärjestysehdot usta ei tältä osin muuteta. 25 §:ää muutetaan ja täsmennetään lausunnon mukaisesti pohjavesialueelle
--	--	--

	Vieraslajien lista löytyy vieraslajit.fi -sivustolta. Rakennusjärjestyksessä ei ole erikseen tarkasteltu ns. lintuturvallista rakentamista. Lupa- ja valvontaviraston näkemyksen mukaan tämä tulisi ottaa huomioon rakentamismääräyksissä. Esimerkiksi Helsingin kaupungin ohjeistus sisältää tarkempia keinoja törmäysriskien vähentämiseksi: https://www.hel.fi/static/rakvv/ohjeet/Lintuturvallinen-rakentaminen.pdf <u>Pohjavesi</u> 25 § <i>Rakentaminen pohjavesialueilla.</i> Rakennusjärjestysluonnoksessa on mainittu maalämpökaivojen rakentamisesta pohjavesialueella. Maalämpöjärjestelmän rakentaminen pohjavesialueella vaatii vesilain mukaisen luvan, mitä haetaan Lupa- ja valvontavirastosta. Nykyinen lupakäytäntö on, ettei vesilupaa myönnetä pohjavesialueelle sijoituville maalämpöjärjestelmille. Lupakäytännöt huomioiden kappale maalämmön osalta olisi syytä harkita muutettavaksi muotoon: <i>Pohjavesialueelle rakennettava maalämpöjärjestelmä vaatii vesilain mukaisen luvan. Lupaa haetaan ympäristölupaviranomaiselta. Maalämpöjärjestelmän rakentamista ei</i>	sijoittuvan maalämpöjärjestelmän vesilain mukaisen luvan sekä puhtaiden ja likaantuneiden hulevesien käsittelyn osalta. Lisäksi piharakentamisessa ohjataan suosimaan vettä läpäiseviä pintoja pohjaveden muodostumisen turvaamiseksi. 38.5 §:ää täydennetään lausunnon mukaisesti pohjavesialueella sijaitsevan työmaan tankkaus- ja huoltotoimien sekä vaarallisten ja
--	---	--

	<i>saa aloittaa ennen lupakäsittelyn päättymistä.</i> Kappaleessa puhutaan lisäksi piha- ja paikoitusalueiden pintavesien ja salaojavesien poisjohtamisesta pohjavesialueen ulkopuolelle. Käytännössä näillä tarkoitetaan likaisia hulevesiä, joita voi syntyä piha-alueilta, sekä parkki- ja tieliikennealueilta. Kappaleessa olisi hyvä mainita, että puhtaiden hulevesien, kuten kattovesien imeyttäminen pohjavesialueella on mahdollista. Samoin piharakentamisessa pohjavesialueille tulee suosia läpäiseviä pintoja pohjaveden muodostumisen riittävyyden varmistamiseksi. 38.5 § <i>Työmaasta aiheutuvien haittojen vähentäminen ja torjuminen.</i> Kohtaan voi harkita lisättäväksi kappaleen koskien tilannetta, jossa työmaa sijoittuu pohjavesialueelle. Esimerkiksi: <i>Työmaan sijoituessa pohjavesialueelle on työkoneiden tankkaus ja huoltotoimet tehtävä mahdollisuuksien mukaan pohjavesialueen ulkopuolella tai vähintään on järjestettävä kiinteällä alustalla siten, ettei pohjaveden pilaantumisvaaraa aiheudu. Pohjavedelle vaarallisten tai haitallisten aineiden varastointi tulee sijoittaa pohjavesialueen ulkopuolelle tai suoja-altaalla varustetulle alustalle, missä suoja-altaan tilavuus ylittää varastoitavan aineen tilavuuden.</i> <u>Pilaantuneet maat</u> 26 § <i>Pilaantunut maaperä.</i> Lupa- ja valvontaviraston näkemyksen mukaan	haitallisten aineiden varastoinnin osalta. 26 §:ää muutetaan lausunnon mukaisesti siten, että pilaantuneen maaperän puhdistaminen voidaan tehdä myös rakentamisen yhteydessä. Rakennusjärjestysehdotuksen nykyiset melun ja tärinän huomioon ottamista koskevat määräykset on katsottu riittäviksi. Tarkempien rakennusten sijoittelua, tilaratkaisuja ja meluntorjuntaratkaisuja koskevien määräysten lisäämistä rakennusjärjestykseen ei ole katsottu tarkoituksenmukaiseksi.
--	--	--

	pilaantuneen maaperän puhdistaminen tulisi sallia tehtäväksi myös rakentamisen yhteydessä. <u>Melu</u> 28 § <i>Melun ja värinän huomioiminen</i> Rakennusjärjestyksessä olisi suositeltavaa antaa tarkempia määräyksiä melun huomioon ottamisesta rakennusten sisätiloissa ja ulko-oleskelualueilla, esimerkiksi: <i>Meluhaittojen ehkäisemiseksi rautatien ja vilkkaasti liikennöityjen teiden ja katujen varsilla tulee noudattaa seuraavaa:</i> <i>-Rakennukset tulee sijoittaa riittävän etäälle melulähteestä.</i> <i>-Asuinhuoneiden pääikkunoiden tulee avautua pääasiassa muualle kuin liikennemelun suuntaan.</i> <i>-Asuinhuoneiston tilaratkaisuissa on huomioitava melulähteen suunta.</i> <i>-Oleskelupiha on suojattava liikennemelulta rakennusten tai meluaitojen avulla.</i> <i>Talousrakennukset kuten autotallit, puuvajat ja varastot tulee sijoittaa rakennuspaikalle siten, että niillä on piha- aluetta melulta suojaava vaikutus.</i>	Rakennusjärjestysehdot usta ei tältä osin muuteta. Rakennusjärjestysehdot uksen 7.1 §:ää täydennetään lausunnon mukaisesti lisäämällä eläinsuojien ja niihin liittyvien toimintojen sijoittamista ja vähimmäisetaisyyskset koskevat määräykset.
--	---	---

	Lisäksi olisi suositeltavaa määrätä: <i>Suunniteltaessa rakentamista alueelle, jolla esiintyy liikenne- tai muuta erityistä melua, rakennusvalvonnalle on esitettävä selvitys siitä, miten vaadittava rakenteiden ääneneristävyys saavutetaan. Mitoittavaa ulkomelun äänitasoa valittaessa on otettava huomioon rakennusjankohdan äänitaso sekä arvioitu äänitaso noin 20 vuoden aikajänteellä.</i> <u>Eläinsuojat</u> Rakennusjärjestysluonnoksessa ei ole huomioitu eläinsuojia. Lupa- ja valvontavirasto ehdottaa lisättäväksi esimerkiksi seuraavanlaista: <i>Eläinsuojaa, lannan varastointitilaa tai ulkotarhojen ruokinta- ja juottopaikkaa ei saa sijoittaa alle 50 metrin etäisyydelle vesistöistä, talousvesikäytössä olevasta kaivosta tai lähteestä, alle 25 metrin etäisyydelle valtaojasta tai norosta eikä pohjavesialueelle, ellei maaperäselvityksin osoiteta, että tällaiselle alueelle sijoittaminen ei aiheuta pohjavesien pilaantumista tai sen vaaraa. Eläinsuojan, maneesin, lantalán, ulkotarhan ja ratsastuskentän vähimmäisetäisyyden naapurikiinteistön rajaan tulee olla vähintään 50 metriä ja laitumen 10 metriä, kun rajan tuntumassa on asutusta, päiväkotia, koulu tai muita häiriintyviä kohteita. Eläinsuojia koskevista etäisyys- ja sijoittamisvaatimuksista sekä lannan käsittelystä ja varastoinnista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksilla 1250/2014 ja 138/2019.</i>	Nitraattiasetuksen vaatimuksia ei katsota tarpeelliseksi toistaa rakennusjärjestyksessä. Lantaloiden, lietesäiliöiden ja laakasiilojen toteuttamisessa tulee noudattaa niitä koskevaa voimassa olevaa lainsäädäntöä. Rakennusjärjestysehdotuksen 21.8 §:ää ei tältä osin muuteta. Ilmastomuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista on huomioitu rakennusjärjestysehdotuksessa eri asiakokonaisuuksien yhteydessä. Tarkempien massatasapainoa, rakennusmateriaalien valintaa ja passiivisia energiaratkaisuja koskevien määräysten
--	--	--

	21.8 § <i>Lantalat, lietesäiliöt ja laakasiilot.</i> Valtioneuvoston asetuksessa eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014) 7 §:n 4. mom. mukaan lietelantavarastot tulee kattaa joko kiinteällä tai kelluvalla katteella ja kuivalannan varastointitilat tulee kattaa tai varastoitava aine peittää siten, että sadevesien pääsy varastointitilaan estetään. Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että lähtökohtaisesti tulee edistää katettujen lantavarastojen rakentamista ja kattamattomien lantavarastojen toteutuksessa huolehtia nk. nitraattiasetuksen määräysten toteutumisesta. <u>Muuta huomioitavaa</u> Rakennusjärjestysluonnoksen ilmastonmuutoksen hillintää ja muutoksen sopeutumista käsitteleviä määräyksiä voisi vielä täydentää esimerkiksi edellyttämällä massatasapainoon pyrkimistä ja vähähiilisten ja laadukkaiden rakennusmateriaalien suosimista sekä ohjaamalla passiivisten energiaratkaisujen hyödyntämiseen lämmityksessä ja viilennyksessä.	lisäämistä rakennusjärjestykseen ei ole katsottu tarpeelliseksi. Rakennusjärjestysehdot usta ei tältä osin muuteta. Rakennusjärjestysehdot uksen nykyinen polkupyöräpaikkoja koskeva määräys on katsottu Kokemäen paikallisiin olosuhteisiin nähden riittäväksi. Polkupyöräpaikkojen vähimmäismäärää tai niiden tarkempaa toteuttamistapaa koskevien määräysten lisäämistä ei ole katsottu tarpeelliseksi. Rakennusjärjestysehdot usta ei tältä osin muuteta. Merkitään tiedoksi.
--	--	--

	32.2 § <i>Polkupyöräpaikat.</i> Rakennusjärjestyksessä voisi edistää polkupyöräilyä määräämällä täsmällisemmin rakentamisen yhteydessä toteutettavien polkupyöräpaikkojen vähimmäismäärästä sekä siitä, että piha-alueeseen kohdistuvien rakennustoimenpiteiden yhteydessä tulisi parantaa mahdollisuuksien mukaan myös polkupyörien pysäköinnin ja säilyttämisen olosuhteita, esimerkiksi Kuntaliiton mallirakennusjärjestyksen esittämään tapaan. Lounais-Suomen elinvoimakeskus on lausunnonantaja liikennejärjestelmän, maanteiden ja vesienhallinnan (mm. tulvariskit) osalta.	
Satakunnan Museo 11.06.2026	<u>Yleiset määräykset</u> Museo pitää lähtökohdiltaan hyvänä määräystä, jossa rakennuskohteen "tulee sopeutua ympäröivän alueen ominaispiirteeseen ja yleisesti noudatettuun rakennustapaan sijoituksen, koon, muodon, ulkomateriaalien, värityksen, valaistuksen sekä julkisivun jäsentelyn osalta. Rakennuskohteen tulee muodostaa ympäristö- ja kaupunkikuvaltaan sopusuhtainen sekä alueen luonto-,	Kestävän kehityksen ja ilmastomuutokseen sopeutumisen näkökulmat on huomioitu rakennusjärjestysehdotuksen tavoitteissa ja eri asiakokonaisuuksia koskevissa

	maisema- ja historialliset arvot huomioon ottava kokonaisuus.” Satakunnan Museo esittää lisäystä, jossa huomioitaisiin kestävä kehitys, resurssiviisaus ja ilmastonmuutos. Tutkimusten mukaan rakennusalan tuottamat vaikutukset ovat mittavia ja ulottuvat myös laajasti alan ulkopuolelle, vaikuttaen ihmisten jokapäiväiseen elämään. Ympäristöministeriön mukaan <i>”Maapallon luonnonvaroista noin 50 prosenttia ja jalostamattomasta energiasta noin 40 prosenttia käytetään rakennuksissa ja rakentamisessa, ja rakennussektori tuottaa globaalisti noin 35 prosenttia kasvihuonekaasupäästöistä ja 30 prosenttia jätteestä. Rakentamisen aiheuttama maankäyttö sekä raaka-aineiden kulutus vaikuttavat merkittävästi sekä luontoon että ilmastoon.”</i> [https://ym.fi/rakentamisen-kiertotalous]. maisema- ja historialliset arvot huomioon ottava kokonaisuus.” <u>Tekniset laitteet julkisivussa</u> todetaan, että ”julkisivuissa näkyvät ilmanvaihtokonehuoneet, niihin liittyvät laitteet ja kanavat sekä muut tekniset laitteet on suunniteltava kaupunkikuvaan / maisemaan ja rakennukseen sopeutuviksi.” Museo pitää tätä hyvänä määräyksenä, mutta esittää, että suojelluissa rakennuksissa ja arvoalueilla on tekniset laitteet esitettävä lupapiirustuksissa, ja pääsääntöisesti sijoitettava niin, etteivät ne ole katujulkisivulla. Suojelluissa rakennuksissa tai kulttuuriympäristön arvoalueilla tulee	määräyksissä. Resurssiviisautta, kestävää kehitystä ja ilmastonmuutosta koskevan erillisen määräyksen lisäämistä 6.1 §:ään ei ole katsottu tarpeelliseksi. Rakennusjärjestysehdot usta ei tältä osin muuteta. Rakennusjärjestysehdot uksessa on jo määrätty teknisten laitteiden sopeutumisesta rakennukseen sekä kaupunki- ja maisemakuvaan. Lisäksi suojeltuja kohteita ja arvokkaita kulttuuriympäristöjä koskevia luvanvaraisuudesta vapauttamisen rajoituksia on täsmennetty.
--	--	--

	olla yhteydessä alueelliseen vastuumuseoon/museoviranomaiseen. <u>Korjausrakentaminen</u> ”Rakennuskohteen julkisivujen korjaus- ja muutostöissä tulee pyrkiä vaalimaan rakennuskohteelle ominaista tyyliä ja piirteitä” on museon näkemyksen mukaan hyvä lähtökohta. Museo esittää harkitsemaan lisäystä, joka koskisi alkuperäisten sekä iäkkäiden kerrostumien/materiaalien vaalimista korjaus- ja muutostöissä. Kestävän kehityksen näkökulmasta olisi hyvä nostaa esiin säilyttävän korjaustavan korostaminen. <u>Rakennuskohteen sijoittaminen rakennuspaikalle</u> Satakunnan Museo esittää, että rakennuskohteen sijoittamisessa rakennuspaikalle huomioidaan mahdollinen sijoittuminen kulttuuriympäristön tai maiseman arvoalueella.	Teknisten laitteiden esittämistä lupapiirustuksissa tai niiden sijoittamista katujulkisivulle koskevien erillisten määräysten lisäämistä 6.2 §:ään ei ole katsottu tarpeelliseksi. Rakennusjärjestysehdot usta ei tältä osin muuteta. 6.3 §:ää täydennetään korjausrakentamisessa säilytettävien alkuperäisten ja muiden arvokkaiden materiaalien ja rakennusosien osalta. Erillistä kestävää kehitystä koskevaa määräystä ei ole katsottu tarpeelliseksi lisätä. Kulttuuriympäristö- ja maisema-arvojen huomioon ottamisesta on määrätty rakennusjärjestysehdotuksen 6 ja 24 §:ssä. Erillisen määräyksen
--	---	--

	lisäämistä rakennuskohteen sijoittamista koskevaan 7 §:ään ei ole katsottu tarpeelliseksi. Rakennusjärjestysehdot usta ei tältä osin muuteta. <u>11 § Maanalainen rakentaminen</u> Satakunnan Museo muistuttaa, että maanalaisen rakentamisen osalta on oltava yhteydessä alueelliseen vastuumuseoon, mikäli alue sijaitsee muinaisjäännösalueella. <u>14 § Mainos- ja tekniset laitteet</u> Mainoslaitteiden osalta tulee huomioida, että laitteiden kiinnittäminen suojeltuun rakennukseen on luvanvaraista.	Arkeologisten arvojen huomioon ottamista koskevia määräyksiä on täsmennetty rakennusjärjestysehdot uksessa. Erillistä museoviranomaiseen yhteydenottoa koskevaa määräystä ei ole katsottu tarpeelliseksi lisätä maanalaisen rakentamisen 11 §:ään. Rakennusjärjestysehdot usta ei tältä osin muuteta. Asia on huomioitu rakennusjärjestysehdot uksessa. Suojeltuja kohteita ja arvokkaita kulttuuriympäristöjä koskevia luvanvaraisuudesta vapauttamisen rajoituksia on täsmennetty siten,
--	---	--

	<u>20 § Lupaa edellyttävät rakentamiskohteet</u> <u>21.3 Aurinkosähköjärjestelmät</u> Satakunnan Museo näkee erittäin hyvänä jo valmistellun määräyksen, jonka mukaan ”mikäli kyseessä on suojeltu tai kulttuurihistoriallisesti arvokas rakennus tai alue, on aurinkokeräimien ja -paneelien asentamiseen haettava rakentamislupa.” Lisäksi voi tuoda esiin, että aurinkosähköjärjestelmien sijoittamisen osalta on oltava yhteydessä museoviranomaiseen. <u>21.4 Julkisivuun kiinnitettävät laitteet</u> Museon näkemyksen mukaan suojelluissa rakennuksissa ja arvoalueilla on tekniset laitteet esitettävä lupapiirustuksissa, ja pääsääntöisesti sijoitettava niin, etteivät ne ole katujulkisivulla. Suojelluissa rakennuksissa tai kulttuuriympäristön arvoalueilla tulee olla yhteydessä alueelliseen vastuumuseoon/museoviranomaiseen.	etteivät kyseiset vapautukset koske suojeltuja kohteita ja 24.1 §:ssä tarkoitettuja arvokkaita kulttuuriympäristöalueita ja -kohteita. Erillistä määräystä 14 §:ään ei ole katsottu tarpeelliseksi lisätä. 21.3 §:ää täydennetään museoviranomaisen lausuntotarpeen osalta. Suojeltuja kohteita ja arvokkaita kulttuuriympäristöjä koskevia luvanvaraisuudesta vapauttamisen rajoituksia on täsmennetty siten, ettei 21.4 §:n mukainen vapautus koske suojeltuja kohteita eikä 24.1 §:ssä tarkoitettuja arvokkaita kulttuuriympäristöalueita
--	---	---

	<u>21.6 Laiturit</u> Luvanvaraisuudesta on vapautettu asuinrakennuspaikalle sijoittuvan yhden pienehkön laiturin rakentaminen, kun laiturin pituus on enintään 15 metriä ja leveys enintään 2 metriä / pinta-ala enintään 30 m². Museon näkemyksen mukaan maiseman ja kulttuuriympäristön arvoalueilla on kiinnitettävä huomiota siihen, että laiturit ja niihin liittyvät terassit soveltuvat alueen ominaispiirteisiin. Esimerkiksi lohkarепенkereet eivät välttämättä sopeudu kaikkialle.	a ja -kohteita. Teknisten laitteiden esittämistä lupapiirustuksissa tai niiden sijoittamista katujulkisivulle koskevia erillisiä määräyksiä ei ole katsottu tarpeelliseksi lisätä. Laitureiden ja muiden rakennuskohteiden ympäristöön ja maisemaan sopeutumisesta on määrätty rakennusjärjestysehdotuksen muissa määräyksissä. Erillistä määräystä maiseman ja kulttuuriympäristön arvoalueille sijoittuvista laitureista ei ole katsottu tarpeelliseksi lisätä 21.6 §:ään. Rakennusjärjestysehdotusta ei tältä osin muuteta.
Satakuntaliitto 25.6.2026	Rakennusjärjestystä laadittaessa tulee ottaa huomioon voimassa olevat Satakunnan maakuntakaavat ja niiden merkinnät ja määräykset. Maakuntakaavoituksen näkökulmasta tulee kiinnittää huomiota erityisesti maakuntakaavojen maisemaa,	Maakuntakaavat ja niiden merkinnät ja määräykset otetaan huomioon rakennusjärjestystä sovellettaessa. 35.1 §:ää korjataan lausunnon

	kulttuuriympäristöjä ja luonnon arvoja turvaaviin merkintöihin ja määräyksiin sekä rantarakentamista, tulvasuojelua ja uusiutuvan energian hankkeita koskeviin suunnittelumääräyksiin. Kappaleen 35.1 Yleismääräys neljännessä tekstikappaleessa todetaan, että ” Alueella, jolla ei ole asema-, yleis- tai maakuntakaavaa tai kaava on vanhempi kuin 13 vuotta...” Lauseessa maakuntakaavan mainitseminen ei ole tarpeellista, koska Satakunnan koko alueella on voimassa maakuntakaava. Myöskään rakennusten purkamista ei säädellä maakuntakaavassa. Satakuntaliitto toteaa, että Kokemäen kaupungin rakennusjärjestyksen luonnos on selkeästi ja kattavasti laadittu. Satakuntaliitolla ei ole Satakunnan maakuntakaavojen nojalla lausunnolla olevasta rakennusjärjestyksen luonnoksesta muuta lausuttavaa.	mukaisesti poistamalla maakuntakaavaa koskeva maininta. Muilta osin lausunto ei aiheuta muutoksia rakennusjärjestysehdotukseen.
Pelastusviranomainen 27.7.2026	<u>12 § Rakennuspaikan ja rakennuskohteen osoitemerkintä</u> Tulisi mainita, että osoitenumeron tulee näkyä myös pimeään aikaan. <u>33 § Jätehuolto</u> Keräysvälineet, jätekatokset -aitaukset tulee sijoittaa paloturvallisuus huomioiden. - Voisi mainita	12.1 §:ää täydennetään lausunnon mukaisesti siten, että osoitenumeron tulee olla havaittavissa myös pimeään aikaan. Jätekatosten ja -aitausten sijoittamisesta on

	vähimmäisetäisyydet räystääslinjasta jätekatokset 8 m. <u>10 Rakennustyönaikaiset järjestelyt</u> Tulisi mainita, että kiinteistön olemassa olevat pelastustiet on säilytettävä kulkukelpoisina työmaan aikana tai niille on suunniteltava korvaavat järjestelyt. Lisäksi olemassa olevissa rakennuksissa on rakennustyön aikana huolehdittava pelastustoimen laitteiden toiminnasta ja rakennuksen palo-osastoinneista.	rakennusjärjestysehdot uksessa jo määrätty siten, että niiden sijoittamisessa tulee huomioida paloturvallisuus. Kiinteää vähimmäisetäisyyttä rakennuksesta ei ole katsottu tarkoituksenmukaiseksi määrätä rakennusjärjestyksessä. Rakennusjärjestysehdot usta ei tältä osin muuteta. 38.2 §:ää täydennetään lausunnon mukaisesti työmaan aikaisten pelastusteiden sekä pelastustoimen laitteiden toimintakunnon ja rakennusten palo-osastointien osalta.
<u>Kokemäen ympäristönsuojeluviranomainen</u> 21.7.2026	Rakennusvalvontaviranomaisen ja ympäristönsuojeluviranomaisen välisellä yhteistyöllä voidaan merkittävästi edistää rakentamisesta aiheutuvien ympäristövaikutusten arvioimista ja hallitsemista. Tämän takia rakennusjärjestyksen määräyksissä on hyvä mainita, jos toimenpide edellyttää	

	ympäristönsuojeluviranomaisen päätöstä, lausuntoa tai paikallisten jätehuolto- ja ympäristönsuojelumääräysten huomioimista. Edellä oleva ajatus on riittävällä tavalla otettu huomioon rakennusjärjestysluonnoksessa ja sen määräykset ovat muutenkin yhteneväisiä ympäristöllisten määräysten ja lakien kanssa. Tilapäisistä, mutta voimakasta melua aiheuttavista töistä, kuten louhinnasta, paalutuksesta, massiivisesta maarakennuksesta tai betonirakenteiden purkamisesta on tehtävä ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Joskus ilmoitus jätetään kuitenkin tekemättä esimerkiksi tiedon puutteesta johtuen. Lausunnon antaja suosittelee meluilmoitusta käsittelevän kohdan lisäämistä rakennusjärjestysluonnoksen rakennustöiden aikaisia järjestelyjä koskevaan lukuun. Muilta osin tässä lausunnossa ei oteta kantaa rakennusjärjestysluonnokseen.	38.5 §:ää täydennetään lausunnon mukaisesti lisäämällä maininta tilapäistä erityisen häiritsevää melua tai tärinää aiheuttavaa toimintaa koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta . Muilta osin lausunto ei aiheuta muutoksia rakennusjärjestysehtoihin.
--	--	--